

Wárágã Pétěrō 'bã sīlé ìrĩ rĩ

Pétěrō zi 'bá kí cící

¹ Wárágã 'dĩ angá mádrì ma Sìmõnĩ Pétěrō ãtí'bó ãzıla ùpìgóná Yèsũ Kúrísitō drì rĩ drì.

Ásĩ ì'di ìmi 'bá ãlu ã'ítáná ãjẹ ãmbógó 'dĩ alelépi ãma abe 'dĩ 'baní. ã'ítáná 'dĩ úfẹ ìminí m̀kẹ ãzıla ìjọ ìnà múké Yèsũ Kúrísitō ãdróná ãmadrì ãzıla 'Bá ãma Palépi rĩ drì sī.

² Lẹ ãdróná 'bã fẹ ìminí lètáná uyaṅá kóru ãzıla ásì ìgbẹ 'bã adru ìminí ãmbógó ru n̄táná ìminí ãdróná n̄jọ Úpí ãmaní Yèsũ be rĩ trũ.

Umvená ãzıla p̄ṅá ãdróná drì

³ Ûkpó ãdróná drì fẹ ãmaní ãko pírí ãmaní lèlé sī u'ájó ìdri ãdróná ìnzìjọ rĩ agá ãzıla ḡṛì ãmaní n̄jọ la 'bá ãma umvelépi rĩ lẹ d̄izã ãzıla ùnĩ ì'didrì alelé ãma abe rĩ sī. ⁴ Ìjọ 'dĩ kí agá sī ãdróná fẹ ãmaní ìjọ ãmbógó ãzıla ùr̄ḍrì ru ì'di 'bã azilé rĩ k̄i, ìjọ 'dĩ sī ãma icó dó sī acá ì'di áni ãzıla ãma dó sī apá ìjọ ùnzí ùnókú agá ùnzìkãná f̄l̄épi 'dĩ k̄i sī rá.

⁵ Ìjọ 'dĩ sī, ì'bã ùkpó ã'ítáná ìmidrì drì gá ùnĩ ù'bãjọ, ùnĩ drì gá n̄táná, ⁶ ãzıla n̄táná drì gá ìjọ ur̄'bá drì ḡájó rĩ, ìjọ ur̄'bá drì ḡájó rĩ drì gá ìjọ taná, ìjọ taná drì gá ìmi ù'bã ìdri ãdróná ìnzìjọ rĩ, ⁷ ìdri ãdróná ìnzìjọ rĩ drì gá ásì ìgbẹ

u'ájó ádrípì rú āzila ámvòpì rú rĩ, āzila ásì ìgbẹ́
u'ájó ádrípì ru āzila ámvòpì rú rĩ drị gá lětáná.

⁸ Ā'dusìku ìdrĩ adru ìjọ́ 'dĩ kì trũ cajó rá kí ìmi
tāmba adrujọ́ āzì trũ āzila ífí trũ nřtáná Úpí āma
āni Yẹsũ Kúrísìtō drị agá. ⁹ Wó 'bá āzì drĩ adru ìjọ́
'dĩ kí kóru ì'di āngũ ndre āníná āzila mifì kóru
āzila āvĩ ìjọ́ ì'di ùjĩjọ́ ìjọ́ ùnzì ì'didrị ídu rĩ kì sĩ rĩ
rá.

¹⁰ Ìjọ́ 'dĩ sĩ, má ádrìpìka āzila má ámvòpìka
āřtáná agá 'dĩ, ìmi ù'bì ásì pírì sĩ umvená ìmi
pějọ́ rĩ 'bájọ́ ābāñá kóru. Wó ìdrĩ ìjọ́ kí idé 'dĩ 'bā
áni ìmi icó a'délé ku, ¹¹ āzila ála mu ìmi a'ìlẹ́ ásì
ālu sĩ Súrú ukólépi ku Úpí āma āni Yẹsũ Kúrísìtō
'Bá 'bá Palépi rĩ drị agá.

¹² Ìjọ́ 'dĩ sĩ, ma ìmi igá ú'dú pírì ìjọ́ 'dĩ kì sĩ,
āzila ìdrĩ tání pá tu agá ìjọ́ mgbā ìminí ā'ìlẹ́ 'dĩ kí
agá mgbemgbe tí. ¹³ Má ũrā ìjọ́ pìrì la ìmi igájọ́
mání drĩ adru agá ọru'bá hémā rú 'dĩ agá 'dā ìjọ́
'dĩ kì sĩ, ¹⁴ ā'dusìku ma mu ọru'bá 'dō trúlẹ́ 'bālẹ́
búlú gá, cécé Úpí āma āni Yẹsũ Kúrísìtō 'bā i'dajọ́
la mání tondọ́ rĩ áni. ¹⁵ Āzila ma mu ùkpó pírì
'bālẹ́ sĩ ndrejọ́ la áma vúlẹ́ gá 'dā ú'dú pírì sĩ ìmi
igá ìjọ́ 'dĩ kí rá.

'Bá Kúrísìtō 'bā ñzā ndrelépi mifì sĩ rĩ kí

¹⁶ Āma ù'bì á'dígó āzì itúlẹ́ ùndũwā 'bá drị sĩ
āzo 'dĩ kí vú nzelé ìminí ùkpó āzila amúná Úpí
āma āni Yẹsũ Kúrísìtō drị drị gá ku, wó āma
ándrá 'bá sādínĩ rú ùkpó ì'didrị ndrelépi āma
mifì sĩ rá rĩ kí. ¹⁷ Kúrísìtō ìsú ārútáná āzila ñzā
angájọ́ Ādróná Átẹpi rú rĩ drị 'dĩ ú'dúkọ angálépi
Ūkpó 'Dìpì ñzā rú rĩ drị jolépi la, "'Dĩ mâ Ngòpì

mání lēlé ambamba rĩ, má u'á ãyĩkō sī ĩ'di ĩjọ sī.”

† 18 ãma ãngbã are ú'dúkọ angálẹpi 'bũ gálẹ 'dĩ 'i ãmaní adrujọ ĩ'di trũ 'bé Ālá 'dã sị gálẹ rĩ sī.

19 ĩjọ nábĩ 'bã kí sīlẹ Yẹsũ drị gá rĩ ĩ'di ĩjọ ãndá la ĩ'di adru ĩminí múké ĩdrĩ ásị 'bã drị la gá rá rĩ gá, ã'dusĩku ĩ'di cécé tárã ãngũ jilẹpi ĩnị agá kpere ãngũ 'bã ụwị agá rĩ áni ãzıla lēlęgọ agálẹpi ụ'bútị sī rĩ dó sī ãngũ ji ĩmi ásị gá. 20 ĩjọ 'dĩ kí drị gá sī pírí lē ĩmi ũrã ĩjọ 'dĩ 'i, ĩjọ Ādróná drị sīlẹ rĩ idé ru ĩjọ nábĩ 'bã kí ífí icélé rĩ sī ku. 21 ã'dusĩku ĩjọ nábĩ 'bã kí ũlùlẹ rĩ angá kí ásị gá ku, 'bá kí ándrá ĩjọ angálẹpi Ādróná drị rĩ jọ Úrındí Ālá rĩ 'bã kí drị cejọ nĩ rĩ sī.

2

Nābiya ĩnzō rú 'dĩ kí ãzıla lịkị ĩ'badrị gá rĩ

1 Wó nābiya ĩnzō rú la kí ándrá 'bá kí drĩdrĩnị gá cí, cécé vā ímbá'bá ĩnzō rú 'bã kí mụlẹ adrulẹ ĩmi drĩdrĩnị gá cí rĩ áni. Kí mụ ímbátáná ĩnzō rú sī ĩlịkịjọ rĩ kí ímbálẹ ũní-ũní ru ãzıla kí mụ Úpí kí ĩgbálẹpi ãjẹ ãmbógó sī pírí rĩ gálẹ úmgbé, kí sī lịkị ají kí drị gá mbēlẹná ru. 2 'Bá ũ'bí kí mụ gẹrị ĩ'badrị drĩnzá ru rĩ kí vú ũbílẹ ãzıla ĩjọ ĩ'bã kí idélé rĩ sī, 'bá ãzị kí ĩjọ ũnzí jọ gẹrị ĩjọ mgbã rĩ drị drị gá. 3 Ímbá'bá ĩnzō rú 'dĩ kí rọmgbọ ĩ'badrị sī kí ĩmi ayú sī ãko ịsújọ á'dígọ ĩnzō rú ĩ'bã kí itúlẹ 'dĩ kí zāná sī. ĩjọ 'dĩ sī, Ādróná 'bã ĩjọ lịná kí drị gá rĩ ídu bábá ãzıla Ādróná kí ĩlịkịlẹpi rĩ ko ú'dú ku.

† 1:17 Mátáyō 17:5; Mārákō 9:7; Lúkã 9:35

4 Ijọ 'dĩ sī, Ādróná a'be ándrá mālāyíkā ijọ ũnzí izalépi 'dĩ kí ku. Wó umbé kí nōrórō sī cí āngū ìnì sī drīcijó rī agā sī Ẹ'dú ijọ Lijá drī tējó. 5 Ādróná a'be ándrá ẓnókú ídu rī ku, ìmvú ándrá 'bá ijọ ũnzí idélépi 'dĩ kí ẓyí sī, pa lú Núwā 'bá ijọ kpì rī ũlūlépi rī 'i, āzila 'bá āzì ázìrī 'dĩ kí abe. 6 Ādróná lị ijọ táwūnī Sōdómū āzila Gōmórā kí drī gá kí ivéjọ ācí sī, āzila 'bā kí ícétáná ru 'bá ijọ ũnzí idélépi 'dĩ 'baní, 7 āzila drī ándrá Lótī 'bá ijọ kpì idélépi rī pa ẓ'diní ũcōgō ịsú agá ídri 'bá ijọ ũnzíkānā idélépi 'dĩ 'badrī rī agá rá 8 (Lótī 'bá ijọ kpì idélépi rī ri u'álé 'bá 'dā kí drīdrīnī gá, ri ũcōgō ịsúlé ẓ'di ásí gá ijọ ũnzí ẓ'di 'bā ndrelé āzila arelé ẓ'dú pírí 'bá 'dā kí idélé 'dā kí sī.) 9 Ijọ 'dĩ sī, Ādróná nī 'bá u'álépi ídri ẓ'di ẓnzījọ rī trū 'dĩ kí upajó rá ijọ kí ẓ'bījọ rī kí agá rá, āzila 'bá ũnzí 'dĩ kí tāmujó ẓ'dú ijọ lījọ rī tējó. 10 Ijọ 'dĩ āndá 'bá acīlépi ijọ uru' 'bá drī vú ũbīlépi ẓlī ũnzíkānā 'bá izalépi 'dĩ abe āzila 'bá ũkpó Ādróná drī idelépi idē 'dĩ kí.

Ímbá' 'bá ẓnzō rú 'dĩ kí drī ũkpō rú āzila āfó ru, idé kí ẓrī sī āko dīzā rú 'bū gá 'dĩ kí u'dáná sī ku. 11 Tāni mālāyíkā kí adrujọ ũkpó sī kí ndējó rá tí, ají kí ú'dáná 'bá 'dĩ kí tōjọ Úpī drīlẹ gá ku. 12 Wó ímbá' 'bá ẓnzō rú 'dĩ kí cécé ānākpá ásé agá ijọ ũrālẹpi ku, ẓlẹ lú urulẹ ẓ'dílẹ rá 'dĩ kí áni. Kí ijọ ẓ'baní nīlẹ ku rī kí u'dá u'dā āzila ála mu kí ẓ'dílẹ cécé ānākpá kí áni kí ẓlīkī rá.

13 Ála mu ẓ'baní drīrīma fēlẹ ijọ ũnzí ẓ'bā kí idélé rī sī. Ijọ ẓ'baní āyīkō fēlépi rī ẓ'di ijọ ũnzí idéjọ ẓtú sī rī 'i. Kí u'á āyīkō sī rijó ẓmi abe ākónā

tì gá gbíyā ì'badrî 'dĩ kî trũ. Ìjọ 'dĩ sī kí ìmi rú iza sī drĩnzá ajíjọ ìmi drĩ gá. ¹⁴ Mifì la ci kí áwũ sī ambamba, a'be kí ìjọ ùnzí idenḡá ku, kí 'bá pá tulépi ásí gá ùkpó ru ku 'dĩ kí bìlẹ iwí, rọmgbọ sī ndē kí nĩ, kí 'bá wālé rá la kî. ¹⁵ Ávĩ kí gẹrĩ pìrì rĩ rá, drĩ la iza kí ru rá ì'bā kí gẹrĩ Bālámũ Bẹyórì ngópì ándrá ùyá ìsúlépi ìjọ ùnzí sī lèlèpi rĩ vú bĩjọ rĩ sī. * ¹⁶ Wó kǎyĩnō ànǎkpá ru ìjọ jolépi ku rĩ uzá drĩ la gá 'bá áni ù'dúkọ sī, àzìla ụtřì aza nábì drì gá rĩ.

¹⁷ 'Bá 'dĩ kí cécé kídí ìyì kóru àzìla ùfú àlúkúkù 'bā drolé rĩ áni. Àngũ ìnìbìrìcìcì rĩ úmba tā la kí tẹjọ. ¹⁸ Kí ìjọ áfó ru àzìla ìjọ azajó aza-azá 'dĩ kí jọ àzìla kí tì ùnzí ìlì uru' 'bá drì 'dĩ kí ayú sī 'bá ì'dólépi apálépi angájó 'bá u'álépi ìlì ùnzìkǎnā uru' 'bá drì gá 'dĩ kí urujó. ¹⁹ Kí 'bá 'baní drìlẹmgbọ azì ìni 'dĩ kí átì'bó ìjọ ùnzí àni, à'dusìku 'bá la adru átì'bó ru la àko ì'di drìlẹ gá úpì ru rĩ sī. ²⁰ Wó 'bá drì ru pa rọmgbọ ùnókú 'dō drì agá ì'di 'bā Úpì āma àni 'Bá 'bá Palépi Yésũ Kúrìsītō nǐjọ rĩ sī àzìla drì a'dé ìjọ ùnzí 'dĩ kí agá ìdì sī ì'di ndějọ rá, 'bá 'dĩ 'bā áni rĩ 'bā ìjọ ì'di 'bā idélé vúlé rĩ kí dọ ùnzìkǎnā sī drìdrì rĩ kí ndē rá. ²¹ Ì'di adru ì'baní múké gẹrĩ ìjọ kpì rĩ drì nǐjọ ku ndē ì'baní nǐjọ la cé àzìla ì'baní ùngúkú ujajọ àzítáná fèlẹ ì'baní àlá ìdrìlẹ 'dĩ a'bejọ rá rĩ rá. ²² Ìjọ ru idélépi kí uru' 'bá gá rĩ sī, ìjọ u'belé rĩ dọ àndá, “Ùcógó gō vúlé ì'di 'bā úgbẹ mbelé,” † àzìla “Ìzōgó andre ùjìlẹ rá rĩ gō vúlé ru ùlìlẹ

* **2:15** Ìjọ Bālámũ drì gá rĩ ála ì'di ìsù búkù Kālāfe drì cápìtā 22 agá. † **2:22** Ìjọ U'bénjá 26:11

kócô agá.”

3

Ụ'dụ Úpí 'bã āgōjọ rī

¹ Mā wōrịka mání lèlé ambamba 'dī, 'dī wárágā mání sīlé ìminí ìrī rī 'i. Wárágā ìrī 'dī kí sī àlè ìmi igálé ìjọ ìminí nīlé cé rī kí drị gá, ìmi ùrā sī ìjọ kpì la. ² Àlè ìmi igálé ìjọ ándrá 'bá nábì rú àlá 'dī 'bã kí jọlé rī kí sī, àzila àzítáná Úpí àzila 'Bá àma Palépi rī 'bã jọlé 'bá ùpìgọna rú 'dī 'ba rụ sī rī kí sī.

³ Drịdrị rī sī lè ìnī rá ụ'dụ àsījọ rī kí sī, 'bá ùnzí kí àfū rá ìlì ì'badrị la kí drị ují nī, kí mụ ací ìjọ ùnzí idé trū àzila ìjọ ì'bã kí lèlé rī kí vú ùbī trū. ⁴ Kí jọ la, “Ìjọ ì'di 'bã azilé ì'di 'bã 'āgō' rá rī dó ìngólé yā? I'dójọ ándrá ụ'dụ àmā áyìpìka 'bã kí ùdrājó 'dā sī kpere àndrū àko pírí kí mụ drị gá ándrá ùnókú i'dójọ 'bājọ rī sī rī àni.” ⁵ Wó círí ru drị la àvī kí Àdróná idé 'bū ìjọ ì'di 'bã jọlé àzítáná ru rī sī àzila ají vū angájọ ìyì agá àzila ce andre la ìyì sī. ⁶ Ìyì 'dī 'bã vúná sī àko ándrá ùnókú drị gá 'dī ìmvú kí ìyì galépi tré 'dā sī. ⁷ Ìjọ Àdróná drị àlu 'dī sī 'bū àzila ùnókú ú'dí'da 'dī kí úmba kí tã àcí nī, úmba kí tã sī 'bá Àdróná gálépi úmgbé 'dī kí ìjọ ìjọ àzila kí ìlìkìjọ.

⁸ Mā wōrịka mání lèlé ambamba 'dī, ìmi àvī ìjọ àlu 'dī ku. Úpí ní ụ'dụ àlu ì'di cécé ìlì àlìfū àlu rī àni, àzila ìlì àlìfū àlu ì'di cécé ụ'dụ àlu rī àni. ⁹ Úpí ìcì ru drị ìjọ ì'di 'bã azilé rī kí idéjọ ku, 'bá àzì rī 'bã kí ùrālè rī àni. Àdróná 'bá ásì ìgbé ru

mî sî, lē 'bá āzî ālu la 'bā ĩlĭkĭ ku, wó 'bá pírí 'bā amú kí ásí ujalé.

¹⁰ Wó ú'dú Úpí 'bā āgōjō rĭ la amú cécé ũgú 'bá áni. 'Bũ la āvĭ nuŋâ trũ, āko ala gá rĭ kí ve ācí sĭ, āzĭla ũnókú āko ala gá rĭ kí abe kí mụ velé pírí rá.*

¹¹ 'Bá ní āko pírí kí ĩlĭkĭjō 'dĭ 'bā áni rĭ sĭ, lē dó ĩmi adru dó 'bá gbíyā íngō ní rĭ kĭ? Lē ĩmi u'á ídri ālá āzĭla ásí ālá Ādróná ĩnzĭjō rĭ sĭ. ¹² ĩjō 'dĭ sĭ, ĩminí ú'dú Ādróná drĭ rĭ drĭ tē agá, 'bā amú rú sĭ mbēlē, ú'dú 'dā sĭ 'bũ la tĭ ko velé ācí sĭ āzĭla āko ala gá rĭ kí aká ācí 'bā ũkpó sĭ rá. ¹³ Wó Ādróná azĭ āmaní 'bũ ú'dí āzĭla ũnókú ú'dí āngũ ĩjō ĩŋá pĭrĭ rĭ 'bā sĭ āngũ najó nĭ rĭ 'i. Āma āngũ ndre drĭ gá ĩjō Ādróná 'bā azilé 'dā gá.

¹⁴ ĩjō 'dĭ sĭ, mâ wōrĭka mání lēlé ambamba 'dĭ, ĩminí āngũ ndre agá drĭ gá, ĩ'bā ũkpó pírí lē ú'dú 'dā 'bā ĩsú ĩmi ĩjō ũnzĭ kóru, āzĭla ásí ĩgbē agá ĩ'di be. ¹⁵ Lē ā'bā āma ásí gá ásí tená Úpí āmadrĭ drĭ gá rĭ drĭ, ífĭ la patáná. 'Dĭ ĩjō āma ádrĭpĭ āmaní lēlé ambamba Páwũlō 'bā sĭlé ĩminí ũndũwā Ādróná 'bā fēlé ĩ'diní rĭ sĭ rĭ 'i. ¹⁶ Sĭ ĩjō 'dĭ kí gērĭ ālu sĭ wárágā ĩ'didrĭ kí agá pírí jō ĩjō ĩjō 'dĭ kí drĭ gá. Wárágā ĩ'didrĭ kí agá ĩjō āzĭ kí ũkpó-ũkpó, 'bá nĭtánâ kóru āzĭla pá tulépi pĭrĭ ku 'dĭ kí ífĭ la uja ndú cécé ĩ'bā kí idélé ĩjō sĭlé Ādróná drĭ āzĭ 'dĭ kí abe rĭ áni. Kí lĭkĭ ají kí drĭ gá cénĭ.

---

* **3:10** Búkú Ādróná drĭ ídu rĭ 'bā āzĭ kí agá, úsĭ ũnókú āko ala gá rĭ kí abe kí mụ āvĭlé rá jōku ála mụ ĩjō ũnzĭ ĩ'bā kí idélé rĭ kí ĩ'dalé rá.

¹⁷ Íjọ 'dĩ sī, mâ wõrịka, ìminí íjọ ímbá'bá ìnzõ rú 'dĩ 'bã kí ímbálé rĩ n̄jọ cé rĩ sī ìmba ìmi tã 'bá ãbālẹpi 'dĩ kí sī, 'bá íjọ ùnzí idélẹpi 'dĩ 'bá agụ rù sī ìmi ãmvé ãzıla ìmi a'dé rù sī ãngũ ìminí sī pá tujó ãlá 'dĩ kí agá ku be n̄. ¹⁸ Wó ìzo ásị ìgbẹ ãzıla n̄táná Úpí ãma ãni 'Bá 'bá Palẹpi 'dĩ Yẹsũ Kúrísītõ drị agá. Dịzã 'bã adru ì'diní i'dójó ãzıla jã 'dâ. Ámĩnã.

Ījò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 Sep 2023 from source files dated 29 Jan 2022

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505